

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea septembrie 2024 - ianuarie 2025**

Comisia de evaluare pentru Secția a II-a Civilă

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1010

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat, lucrări de specialitate publicate de candidat și orice alte înscrisuri în limba română considerate relevante de către candidat, comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate de către comisia de evaluare, conform art. 14 alin. (6) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul);
- sesizări sau observații în legătură cu cele 30 de hotărâri judecătorești mai sus menționate, care se referă la criteriile de evaluare, primite din partea opiniei publice conform art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs (dacă este cazul).

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

- a) Explicații solicitate candidatului: - nu este cazul
- b) Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: - nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: - nu este cazul

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare: - nu este cazul
- b) Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs: - nu este cazul
- c) Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice: - nu este cazul

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitatea de analiză și sinteză

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 9 puncte

Motivare:

Hotărârile judecătorești redactate de candidat se evidențiază printr-un stil elegant și sobru, având o structură clară și bine definită care permite parcurgerea cu ușurință a conținutului lor, identificarea litigiului dintre părți, a susținerilor acestora precum și a argumentelor de fapt și de drept care sprijină soluția cuprinsă în dispozitiv.

Se observă, din lectura hotărârilor, abilitatea candidatului de a identifica problematica juridică, utilă în planul soluționării cauzelor deduse judecății, pe care o conceptualizează și o prezintă exhaustiv și analitic dar într-o manieră sintetică în corpul considerentelor, aspect care relevă capacitatea acestuia de a înfăptui, la cele mai înalte standarde, actul de justiție.

Această aptitudine a candidatului se remarcă cu preponderență în litigiile complexe, caracterizate printr-o multitudine de aspecte în privința cărora părțile formulează opinii divergente, modul lor de structurare și de abordare punând în lumină nu doar capacitatea de a identifica riguros aspectul litigios dar mai ales abilitatea de a examina analitic chestiunile de fapt și de drept, prin evidențierea aspectelor cu adevărat semnificative, înfățișate complet dar sintetic, clar și convingător.

Grija remarcabilă a candidatului pentru detalii și acuratețea prezentării sintetice se îmbină armonios, în conținutul hotărârilor analizate, cu rigoarea analitică. Comisia remarcă atenția sporită a acestuia pentru stabilirea precisă a limitelor investiției instanței în calea de atac, pentru prezentarea și explicarea chestiunilor de drept incidente în cauză, pentru fundamentarea considerentelor pe dispozițiile legale aplicabile, aspecte de natură să faciliteze înțelegerea silogismului judiciar și să consolideze soluția adoptată, generând premisele pentru acceptarea acesteia de către cei cărora actul de justiție li se adresează (exemplificativ hotărârea nr. 8 depusă de candidat și hotărârile nr. 11, 14, sau 21, selectate de comisie).

Sistematizarea conținutului hotărârilor permite înțelegerea pretențiilor deduse judecății, a mijloacelor de apărare invocate și a soluțiilor pronunțate în etapele procesuale anterioare. În același timp, candidatul dezvoltă raționamente corespunzătoare și oferă argumente juridice convingătoare în susținerea propriei soluții adoptate în cadrul instanței de control judiciar, realizând încadrarea adecvată și răspunzând motivelor de apel/recurs, precum și apărărilor invocate, deținând capacitatea de a grupa argumentele, atunci când este cazul, pentru a răspunde printr-un considerent comun, dar care acoperă problematica în discuție.

Dintr-o altă perspectivă, capacitatea de sinteză a candidatului este mai puțin pusă în valoare în ceea ce privește rezumarea etapelor procesuale anterioare, în cele mai multe cazuri observându-se o preluare, în cuprinsul deciziei din apel, a considerentelor primei instanțe ori a susținerilor părților din apel și din întâmpinare fără o sintetizare suficientă. Exemplele concrete nu sunt necesare, această concluzie a comisiei putând fi verificată prin lectura oricăreia dintre hotărârile examinate.

b) Coerența în exprimare

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 9 puncte

Motivare:

Calitatea hotărârilor judecătorești redactate de acest candidat este asigurată nu doar prin eleganța exprimării și rigoarea analitică, ci și prin gradul ridicat de coerență a considerentelor ce sprijină soluția adoptată.

Se observă că hotărârile redactate de candidat au o structură logică, în cadrul căreia argumentele expuse sunt alese cu pricepere și într-o succesiune firească a analizei existând o vădită conexiune între acestea, astfel încât motivarea constituie un ansamblu unitar și coerent, impresia creată fiind aceea de echilibru și omogenitate, de coeziune, facilitând concluzia că judecătorul controlează, într-o adecvată măsură, construcția juridică impusă.

Maniera de redactare a hotărârilor, caracterizată, în același timp, prin concizie și sistematizare a argumentelor și contraargumentelor reținute ori înlăturate, conferă substanță motivării, fiind susceptibilă să faciliteze înțelegerea problematicii juridice disputate în proces, precum și a rațiunilor pentru care a fost adoptată respectiva soluție.

Limbajul adecvat utilizat, lipsa considerentelor supraabundente sau contradictorii, frazele construite cu grijă pentru a emana nu doar logică a raționamentului dar și cursivitate și putere de convingere, sunt doar câteva argumente care sprijină concluziile mai sus expuse.

Identificarea unor paragrafe în cuprinsul cărora s-au strecurat fraze la timpul trecut dar și fraze la timpul prezent, fără ca o astfel de abordare să fie determinată de logica expunerii, sau unele greșeli materiale strecurate în procesul de redactare a hotărârii, constituie aspecte cu totul izolate ce nu pot fi omise din analiză dar care nu sunt de natură a influența semnificativ concluzia generală pozitivă asupra coerenței expunerii ce caracterizează hotărârile redactate de candidat (de ex. hot. nr. 4 trimisă de candidat).

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 9 puncte

Motivare:

Structura logică a hotărârilor redactate de candidat, în funcție de stadiul procesual în care este pronunțată hotărârea, cu accent asupra cadrului procesual, a limitelor investiției și a aspectelor litigioase asupra cărora instanța este chemată să se pronunțe constituie premisa pe care se clădește claritatea și logica argumentației ce fundamentează cu regularitate hotărârile redactate de candidat.

Ca regulă covârșitor dominantă, hotărârile judecătorești redactate de acest candidat se remarcă prin claritatea argumentelor care susțin soluția, acestea fiind prezentate într-o manieră definită de rigoare și limpezime logică, într-o succesiune care facilitează înțelegerea. Această caracteristică permite, în totalitatea cazurilor, înțelegerea completă a raționamentului care stă la baza hotărârii, facilă inclusiv persoanelor nefamiliarizate cu activitatea de judecată sau cu limbajul juridic. Astfel, candidatul conciliază cu echilibru și moderație exigențele specifice unui limbaj tehnic, cu cele referitoare la accesibilitatea hotărârii și la comprehensibilitatea acesteia.

Preocuparea constantă a candidatului de a răspunde motivelor pentru care căile de atac au fost exercitate, precum și apărărilor formulate, inclusiv excepțiilor procesuale invocate, poate fi ușor identificată în fiecare dintre hotărârile analizate. Evitarea frazelor lungi, argumentele simple dar rigurose expuse, limbajul juridic adecvat și limitarea argumentelor la ceea ce este necesar pentru explicarea soluției din dispozitiv sunt doar câteva instrumente care asigură claritate argumentației expuse. Capacitate argumentativă ridicată, cunoașterea și fructificarea informațiilor juridice necesare domeniului său de activitate profesională sunt factori care conduc la motivări convingătoare, apte să genereze încredere în actul de justiție, facilitând concluzia că soluția pronunțată este legală și temeinică.

Ca regulă generală, firul logic al hotărârii este ușor identificabil și bine susținut de argumente juridice și logice, existând o preocupare pentru un răspuns argumentat la fiecare susținere a părților (fie în mod separat, fie grupate) impresia lăsată fiind aceea că actul de judecată este unul de calitate, fidel unor standarde profesionale de care candidatul este conștient și pe care, în mod obișnuit, reușește să le respecte.

Desigur că, din întreg ansamblul de hotărâri analizate, au fost identificate și unele cazuri izolate, care nu sunt definitorii pentru ceea ce caracterizează în ansamblu aptitudinea candidatului de a redacta hotărâri clare și logice din punct de vedere al argumentației, respectiv situații în care considerentele care au sprijinit unele măsuri dispuse de instanță a fost mai puțin precise, clare și complete (de ex. hot. 4 trimisă de candidat, din cuprinsul căreia nu rezultă cu claritate nici care au fost temeiurile suspendării, nici cauzele pentru care acestea nu mai subzistă).

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 9 puncte

Motivare:

Candidatul motivează riguros și clar, cu atenție la detalii, preocupat să răspundă cererilor și apărărilor părților. Acesta urmărește realizarea unui act de justiție de calitate, întemeiat pe identificarea și cercetarea aspectelor relevante în planul judecătories, precum și pe argumentarea clară și coerentă a hotărârilor.

Comisia remarcă preocuparea candidatului pentru a răspunde cererilor părților de o manieră clară și convingătoare, indiferent de modul de soluționare a acestora. Argumentația folosită include, după caz, referiri la

probele administrate, astfel încât temeiul factual al hotărârii să fie configurat cât mai convingător, precum și la dispozițiile legale, ori la principiile și/sau regulile de drept aplicabile. Pot fi amintite în acest sens hotărârile nr.1, 3 trimise de candidat precum și hotărârile nr.3 și 22 dintre cele selectate de comisie).

Referirile la dispozițiile legale incidente în cauză sunt realizate, de regulă, cu rigoare și atenție, fiind îndeajuns de evidentă intenția de a convinge părțile litigante cu privire la justetea argumentației sale. Deopotrivă, trimiterile la principiile și/sau regulile de drept aplicabile în cauză presupun atât o prezentare, cât și o explicare a acestora.

În ceea ce privește maniera în care candidatul se raportează la probele administrate, Comisia constată că acesta indică în concret probatoriul în temeiul căruia a fost reținută o anumită situație de fapt și realizează, de regulă, o interpretare amplă, detaliată, urmărind să faciliteze înțelegerea cât mai exactă a componentelor de detaliu ale procesului deliberativ.

În mod cu totul izolat, au fost identificate și situații în care argumentele pentru care sunt respinse unele susțineri ale părților nu sunt prezentate prin corelarea lor cu dispoziții legale concrete ori prin raportare la materialul probator administrat în cauză (exemplificativ hot. nr.1 trimisă de candidat, în cuprinsul căreia susținerea apelantului privitoare la greșita calificare a obiecțiunilor sale drept opoziție este repudiată fără o argumentație convingătoare)

e) argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 10 puncte

Motivare:

Comisia constată, cu titlu de observație generică, faptul că argumentația candidatului este, în mod obișnuit, bine condusă facilitând înțelegerea motivelor de fapt și de drept care au fost avute în vedere la adoptarea soluției. Hotărârile redactate se caracterizează prin rigoare și limbaj juridic adecvat, argumentația folosită fiind de natură susține soluția din dispozitiv, nefiind identificate hotărâri cu un rezultat illogic al raționamentului, prin raportare la motivele și considerentele expuse, atât în ce privește starea de fapt cât și dispozițiile legale incidente. Argumentația este de regulă precisă și concisă, dar, în același timp, completă și coerentă, convingătoare și corectă, existând un fir logic al expunerii ce permite înțelegerea rațiunilor care au condus la pronunțarea hotărârii.

Coerența argumentației este asigurată și de abilitatea candidatului de a selecta și reda, în cuprinsul hotărârilor judecătorești, doar acele fragmente din cuprinsul dispozițiilor legale care au incidență în cauză, care trebuie examinate, interpretate și valorificate prin aplicarea lor la raportul juridic dedus judecății, ori pentru înlăturarea unor susțineri ale părților, cu evitarea aglomerării considerentelor cu pasaje și extrase de texte de lege care nu au relevanță în cadrul litigiului.

Hotărârile redactate de către candidat se regăsesc toate în nota de coerență și corectitudine a raționamentului logico-juridic, sens în care ar putea fi amintite, cu titlu exemplificativ, hotărârea nr.1 și 3 dintre cele trimise de candidat.

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) – 9 puncte

Motivare:

La acest criteriu de apreciere, o primă mențiune generală care se impune este cea legată de un evident dezechilibru care există între prezentarea pe larg a conținutului cererilor, întâmpinărilor, ori a considerentelor hotărârilor atacate, chiar a concluziilor părților cu ocazia dezbaterilor, pe de o parte, și caracterul concis și concret, redus la problematica relevantă în cauză, al argumentației care susține propria soluție pronunțată, pe de altă parte.

Sub această rezervă, motivarea propriu-zisă a soluției pronunțate de candidat este deosebit de concisă și riguroasă, acesta dovedind o capacitate foarte bună de a decela aspectele cu adevărat utile în plan juridic și de a înlătura aspectele lipsite de relevanță sau străine de problematica procesului.

Chiar și în ipoteza în care părțile invocă unele aspecte sau chestiuni lipsite de utilitate procesuală, candidatul reușește identificarea acelor care prezintă relevanță reală pentru soluționarea cauzei, concentrându-și argumentația asupra lor.

Reiese cu evidență din lectura hotărârilor că elementele de conținut ale argumentației întrebuintate de candidat evidențiază calitățile sale profesionale, capacitatea de a identifica aspectele litigioase din speță, a celor care prezintă însemnătate procesuală și de a concentra motivarea hotărârii asupra argumentelor de fapt și de drept care sunt de natură a oferi o rezolvare acestora, dovedind că înțelege și stăpânește chestiunile esențiale ale judecății și tehnica motivării.

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare
Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 10 puncte

Motivare:

Din analiza hotărârilor judecătorești pronunțate de candidat se poate observa că acesta acordă atenție sporită pentru ca dispozitivul să prezinte caracter clar, explicit, precis, concis și complet astfel încât acesta să cuprindă toate mențiunile necesare pentru a putea fi înțeles și pus în executare atunci când este cazul. Caracterul explicit, clar și complet al dispozitivului se remarcă mai ales în ipoteza hotărârilor mai complexe, în care, soluția adoptată în calea de atac a apelului evocă fondul. În unele situații s-a observat omisiunea de a indica în cuprinsul dispozitivului mențiunea referitoare la instanța unde trebuie depusă calea de atac, însă această împrejurare nu reprezintă o trăsătură obișnuită a hotărârilor pronunțate de candidat. (Hotărârile 3, 25 dintre cele selectate de comisie).

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 10 puncte

Motivare:

Din analiza hotărârilor judecătorești redactate de candidat și supuse atenției Comisiei, transpare cu evidență faptul că, în activitatea de judecată, acesta înțelege însemnătatea analizării și interpretării atente a probelor administrate, ca o condiție a aflării adevărului și, deci, a pronunțării unei hotărâri legale și temeinice, având forță persuasivă, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

De asemenea, acest candidat înțelege faptul că puterea de convingere a hotărârii și credibilitatea ei impun menționarea atentă în considerente a probelor pe care instanța le-a avut în vedere la adoptarea sa, precum și, atunci când este cazul, a motivelor pentru care unele dovezi nu au fost luate în considerare, ori au fost apreciate ca fiind lipsite de verosimilitate.

Abilitatea candidatului de analiză și interpretare a probelor se face vizibilă în acele hotărâri în cuprinsul cărora aspectele litigioase privesc determinarea stării de fapt, fie în primă instanță, fie în calea de atac a apelului, putând fi amintite în acest sens hotărârea nr. 9 trimisă de candidat sau hotărârile nr.21 sau 29 dintre cele selectate de comisie).

i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul;

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 10 puncte

Motivare:

Candidatul dovedește o bună cunoaștere a jurisprudenței CCR, ÎCCJ, CEDO și CJUE, în considerentele hotărârilor pronunțate și redactate de acesta regăsindu-se, atunci când problematica juridică a cauzelor o impune, referiri la hotărârile relevante, inclusiv la cele pronunțate de către instanța supremă în mecanismele obligatorii de unificare a jurisprudenței. Aceste trimiteri vizează conținutul de fond al dezlegărilor statuate, fiind valorificate de o manieră adecvată și corespunzătoare în soluționarea proceselor și în motivarea hotărârilor, nefiind identificate trimiteri doar formale și generice la jurisprudența instanțelor europene, a Curții Constituționale sau a instanței supreme.

Exemplificativ, în hotărârea nr. 7, dintre cele trimise de candidat, a fost analizată și valorificată Decizia nr.540/10.11.2022 a Curții Constituționale iar în hotărârea nr.7 dintre cele selectate de comisie a fost valorificată Decizia nr.11/18 aprilie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

De asemenea, hotărârile examinate cuprind referințe și la jurisprudența instanțelor europene, atunci când problematica litigiului a impus-o, putând fi amintite în acest sens hotărârea nr.2 dintre cele trimise de candidat,

în care au fost valorificat deciziile CJUE din în cauza C-532/22, SC Westside Unicat SRL, sau Hotărârea din 8 mai 2019, Geelen (C-568/17, EU:C:2019:388), în materie fiscală, hotărârea nr.3 dintre cele trimise de candidat în care a fost valorificată cauza C-621/17 pronunțată la data de 3.10.2019, (Gyula Kiss c. COB Bank Zrt.) sau hotărârea nr. 10 dintre cele selectate de comisie, în care a fost valorificată Hotărârea CJUE în cauza C-110/14 Horațiu Ovidiu Costea împotriva SC Volksbank România S.A., în materia clauzelor abuzive în contractele dintre consumatori și profesioniști.

j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor.

Punctaj acordat (maxim 10 puncte) - 10 puncte

Motivare:

Conform datelor statistice puse la dispoziția comisiei, în perioada supusă analizei, au fost înregistrate doar 2 (două) hotărâri care nu au fost redactate în termenul legal iar durata medie a depășirii termenului de redactare a fost 6 zile. De asemenea, durata medie de soluționare a cauzelor de către candidat a fost de 0 – 6 luni în perioada în care activat în Secția Civilă și de 0 – 12 luni în perioadele în care și-a desfășurat activitatea în Secția de Contencios Administrativ și Fiscal. Pe de altă parte, se constată că, în linii mari, candidatul s-a situat în media secției în care a activat în ce privește numărul de ședințe de judecată la care a participat, numărul de litigii soluționate sau numărul de hotărâri redactate. În acest context, Comisia apreciază că activitatea candidatului s-a situat în parametri foarte buni din perspectiva eficienței, mai ales că, tot în această perioadă, candidatul a îndeplinit, cu regularitate, atribuția de analiză a practicii instanței de control judiciar iar în ultimii doi ani atribuția de coordonare a activității de repartizare aleatorie a cauzelor precum și pe aceea de înlocuire a președintelui de secție în caz de absență.

V. Punctaj total (maxim 100 puncte): - 95 puncte

Data: 2 decembrie 2024

Comisia de evaluare pentru Secția a II-a Civilă

Judecător

Președinte

Judecător

Membru

Prof. univ. dr.

Membru